

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEFD)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2025, 25(3), 1765 – 1786. DOI: 10.17240/aibuefd.2025..-1570869

Eğitimde E-Soruşma Modülünün Teftiş Kurulu Başkanlığı Çalışanlarının Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi

E-Investigation Module in Education: Evaluation in the Context of the Views of the Inspection Board
Employees

Ümran ASLAN¹ , Fatih BOZBAYINDIR² , Rasim TÖSTEN³

Geliş Tarihi (Received): 16.10.2024

Kabul Tarihi (Accepted): 10.07.2025

Yayın Tarihi (Published): 15.09.2025

Öz: Bu çalışmada teftiş kurulu başkanlığında çalışanların görüşlerine dayalı olarak e-soruşturma modülünün amacını, kimlerin kullanabileceğini, bu modülün kullanımına neden ihtiyaç duyulduğunu, avantajlarını ve dezavantajlarını incelemek amaçlanmıştır. Araştırma nitel yöntemlerden fenomenolojik desende tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin Teftiş Kurulu Başkanlığında farklı pozisyonlarda çalışan toplam 12 kişi oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Veriler içerik analizi yöntemiyle ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcılar, e-soruşturma modülünün veri saklama, denetim sürecini takip, bilgi ve belge yönetimi, zaman sağlama ve veriye hızlı ulaşma gibi avantajlarının olduğunu belirtmişlerdir. Modülün uygulanmasında hatalı veriyi düzeltmedeki zorluk, gizlilik ve güvenlik endişeleri gibi sınırlılıklarının olabileceği belirtilmiştir. E-soruşturma modülünün verimli olması bağlamında diğer modüllerin de açılması ve paydaşların bilgiye ulaşımını kolaylaştırıcı işlemlerin yapılması gerektiği araştırma kapsamında önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: e-Soruşturma, Eğitim Denetimi, Teftiş

&

Abstract: This study aims to examine the purpose of the e-investigation module, who can use it, why this module is needed, its advantages and disadvantages based on the opinions of those working in the inspection board. The study is qualitative and designed in a phenomenological pattern. The study group consists of a total of 12 people working in different positions in the Inspection Board of Turkey. The data were obtained using a semi-structured interview form developed by the researchers. The data were analyzed using the content analysis method. As a result of the study, the participants stated that the e-investigation module has advantages such as data storage, monitoring the inspection process, information and document management, providing time and rapid access to data. It was stated that there may be limitations in the implementation of the module such as difficulty in correcting erroneous data, privacy and security concerns. It is suggested within the scope of the study that other modules should be opened, and processes should be carried out to facilitate stakeholders' access to information in order for the e-investigation module to be efficient.

Keywords: e-investigation, Educational supervision, Inspection

Atıf/Cite as: Aslan, Ü. & Bozbayındır, F. & Tösten, R. (2025). Eğitimde e-soruşma modülünün Teftiş Kurulu Başkanlığı çalışanlarının görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 1765-1786, DOI: 10.17240/aibuefd.2025..-1570869.

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/pub/aibuelt>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University– Bolu

¹ Sorumlu Yazar: Doktora Öğrencisi Ümran ASLAN, Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, halhab-158@hotmail.com, ORCID: 0009-0006-1562-5988

² Doç. Dr. Fatih BOZBAYINDIR, Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, fatihbozbayindir@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5393-0955

³ Doç. Dr. Rasim TÖSTEN, Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, rasimtosten@hotmail.com, ORCID:0000-0001-5135-7286

1. GİRİŞ

Örgütlerin etkinliğini ve yeterliliğini belirlemede teftiş önemli bir süreçtir. Teftiş kavramı ile ilgili olarak geçmişten bugüne kadar çok çeşitli tanımlar yapılmıştır. 1930'lara kadar teftiş, ağırlıklı olarak denetim, hataların saptanması ve bunların raporlanması olarak tanımlarla ifade edilmiştir. Dutton & Snedden (1925) teftişi, “öğretmenlerin ve okul personelinin görevlerini yerine getirirken daha iyi sonuçlar elde etmelerine yardımcı olmak için kullanılan bir yönetim faaliyeti; Chancellor (1908), okulları idare edenlerin, öğretmenlerin eğitim politikalarına uygun hareket edip etmediğini kontrol etmeleri için kullanılan bir mekanizma; Başaran (1996), eğitim kurumlarının ve personelinin amaçlara uygun çalışmasını sağlamak, rehberlik yapmak ve onları geliştirmek amacıyla yürütülen bir süreç; Harris (1963), eğitim kurumlarında yapılan faaliyetlerin yönetim politikalarına ve belirlenmiş standartlara uygunluğunu değerlendirme ve kontrol etme süreci” olarak tanımlamışlardır. Gelişmeler ile birlikte günümüzde teftiş sadece bir kontrol mekanizması olarak değil, aynı zamanda geliştirme, iyileştirme ve geri bildirim sağlama aracıdır (Usta ve Özyurt, 2021). Bu bağlamda teftiş, geleneksel yönetim tarzını değiştiren, kaliteyi ön planda tutan, kaynak kullanımında etkinliği artıran ve hesapverebilirliği yükselten bir yapı ve anlayışın aracı olmalıdır (Örenay, 2012). Teftiş; durum saptama (mevcut durumu net bir şekilde ortaya koyma), değerlendirme (yargıya varma), düzeltme ve geliştirmeden (hataların düzeltilmesi ve gelecekte yapılacakların planlanıp geliştirilmesi) oluşan çembersel bir eylemdir (Arabacı, 1999; Gökçe, 1994). Bu çembersel döngü ile örgütün amaçları anlaşılır, süreçler izlenir, amaçlara ulaşmaya çalışılır ve önlemlerin alınması sağlanır (Gündüz, 2012).

Teftiş, eğitim yönteminin bir alt sistemi ve yönetim süreçlerinden biri olarak eğitim hedeflerinin gerçekleşmesine katkıda bulunur (Gökçe, 1994; Gündüz, 2012). Eğitimde teftiş, eğitim çıktılarının nicelik ve nitelik açısından iyileştirilmesini sağlamak ve hedeflere ne kadar uyulduğunu kontrol etmek amacıyla yapılan bir süreç olarak değerlendirilebilir (Göl, 2021). Ayrıca teftiş okulun planlanmış örgütsel, yönetsel ve eğitsel hedeflerinden sapmalarını önler ve gerekli düzeltmeleri yapılmasına rehberlik eder (Terzioğlu Barış ve Şahin, 2018). Teftişin özü, personelin performansını izlemek, iyi ve kötü yönleri not etmek ve iyi yönleri geliştirirken kusurları iyileştirmek için uygun teknikler kullanmak, böylece okulların standardını yükseltmek ve eğitim hedeflerine ulaşmaktır (Awulor-Hephzibah, 2020).

Eğitimde teftiş sistemi, eğitim sistemlerini bilimsel yolla ve planlı bir biçimde izlemek ve sistemli geri bildirimlere dayalı iyileştirmeler yapmak amacıyla kurulmuştur (Kel ve Akın, 2021). Teftiş, denetçilerin öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının kendi uygulamalarını geliştirmelerine, öğretim ve öğrenmenin kalitesini artırmaya yönelik rehberlik etme ve yardım etme sürecidir (Haberlin ve Burns, 2024; Suchyadi vd., 2023). Anderson ve Pounder'a (2019) göre teftiş, öğrenme iklimini iyileştirmeyi, öğretmenlerin güvenli, destekleyici, saygılı bir ortam yaratmalarına yardımcı olmayı; paylaşılan inançlar geliştirmeyi ve öğrenci öğrenimi için kolektif sorumluluk üstlenmeyi içerir (Gordon, 2023). Eğitimde yapılan teftişin amacı, eğitim-öğretimin belirlenen hedeflere uygun olup olmadığını kontrol etmek, sorunları tespit etmek, paydaşlarla iş birliği yaparak bu sorunları çözmek, eğitim çıktılarının kalitesini artırmak ve öğrencilerin öğrenmelerinde olumlu etkiler hedeflemektir (Gündüz, 2012; Koçak ve Memişoğlu, 2020; Usta ve Özyurt, 2021). Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği'ne (2023) göre rehberlik ve teftiş; yasal düzenlemeler çerçevesinde birlikte yürütülmeli ve Bakanlık hedeflerine ulaşmayı, öğretim programlarının gelişimini artırmayı ve bireysel ile kurumsal gelişmeleri izleyerek bu alanlardaki farklılıkları gözetmeyi hedeflemelidir.

Teftiş sistemi kurumsal hedeflerden sapmaları engeller, örgütsel faaliyetlerdeki hata ve eksiklikleri giderir ve süreçleri iyileştirir (Arabacı, 1999). Teftişin, bir kurum için gerekli olması, kurumun varlığını devam ettirme kararlılığının doğal bir sonucudur (Ağaoğlu ve Selim, 2020). Örgütsel etkililiği için önemli ve vazgeçilmez bir süreç (Çimen vd., 2023) olan teftiş, otomatik düzenleyici işlevi görerek örgütün dinamik kalmasını sağlar, yanlıştan dönülmesini, personel gelişimini, kaynakların ne derece iyi kullanıldığını, örgütün genel bir panoraması çıkararak daha doğru işlerin nasıl yapılacağını belirler ve yönetimin keyfi uygulamalarına karşı sistemi korumaya çalışır (Ateşoğlu ve Akbaşlı, 2020; Gündüz, 2012). Eğitimde

etkinliği arttırmanın en önemli süreçlerinden biri olan teftiş eğitim örgütlerinin hedeflerine ulaşmasında, geri bildirim alınmasında, sonuçların değerlendirilmesinde ve eğitimden beklentilerin boşa çıkmamasında büyük bir öneme sahiptir (Gökçe, 1994; Kazak ve Yüksel, 2022; Kaya vd., 2023; Özan ve Nanto, 2018; Şık ve Demirtaş, 2022). Bu bağlamda eğitim örgütlerinin planlı kontrol edilmesi ve geliştirilmesi için eğitim örgütleri de diğer tüm örgütler gibi teftişe ihtiyaç duyar (Deniz ve Saylık, 2018).

Eğitim sisteminin geliştirilmesinde vazgeçilmez araç olarak kabul edilen teftiş sisteminin başarısı eğitim müfettişlerinin yerine getirmesi gereken görev ve sorumluluklar ile doğrudan ilişkilidir (Ceylan ve Ağaoğlu, 2010). Müfettişlerin birincil sorumluluğu, yüksek standartların korunduğunu ve okulların belirlenen yönetmeliklere uygun yönetilip yönetilmediğini örmektir (Awulor-Hephibah, 2020).

Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra yayımlanan 10/7/2018 tarih ve 30474 sayılı 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de; Milli Eğitim Bakanlığı’nda Teftiş Kurulu Başkanlığı hizmet birimleri içerisinde yer almaktadır. Aynı Kararnamenin 145. maddesinde; Bu birimin görevleri arasında; “Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin kontrol ve denetimini ilgili birimlerle iş birliği içinde yapmak, süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek, kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgili birimlere ve kişilere iletmek” ibaresi yer almaktadır. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği’nde (2023) müfettişin yetki ve sorumluluklarında; rehberlik, denetim, inceleme, soruşturma çalışmaları yapacağı belirtilmiştir. Müfettişin temel amacı nitelik olarak sürekli gelişmesi gereken eğitim örgütlerinin eksiklerini belirlemektir (Usta ve Özyurt, 2021). Müfettişler rehberliğini yaptıkları öğretmen, yönetici ve diğer personelin aynı zamanda teftiş ve soruşturmalarını da yapmaktadır (Kayıkçı, 2005).

Örgütün hedeflerine ulaşabilmesi, etkili bir teftiş sisteminin oluşturulması ve işletilmesine bağlıdır (Arabacı, 1999). Bu bağlamda yapılan çalışmalar incelendiğinde Türkiye’de teftiş sisteminin çok sayıda ve önemli yapısal sorunları vardır. Kayıkçı (2005) yaptığı çalışmada müfettişlerinin teftiş sisteminde yapısal sorunlara ilişkin algılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Usta ve Özyurt’un (2021) da belirttiği gibi Türkiye’de yönetsel alanda teftiş boşluğunun olduğu nettir. Bu bağlamda, teftiş felsefesinin, yetkisinin ve işleyişinin paydaşların ortak taleplerine göre analiz edilmesi ve buna göre yeniden düzenlenmesi gerektiği söylenebilir. Ayrıca eğitim teftiş sistemindeki bazı değişimler -teftiş işini yapanların sürekli unvanlarının değişmesi, Bakanlık, bölge ve il düzeyinde bazı yapılanmaların kurulup tekrar kaldırılması ve iller düzeyindeki teftiş yapısının önce güçlendirilip sonra tamamen etkisizleştirilmesi (Kel ve Akın, 2021)- maalesef teftiş sistemini etkili kılmamış daha çok karmaşaya neden olmuştur. Müfettişlerin iş yükünün fazla olması da teftiş sürecinin sağlıklı işlememesine neden olmaktadır (Kayıkçı vd., 2018; Şahin, 2022). Teftiş sisteminde bu gibi yapısal sorunların ve iş yükünün azaltılmasında bilimsel ve teknolojik değişimlere paralel bir şekilde çözüm üretmek önem arz etmektedir.

Teftiş olgusu, değişen bilimsel ilerlemeler ve paradigmalara göre şekillenmektedir. Yıllar içinde, çeşitli yönetim kuramlarının hedeflerine, dayandıkları savların özelliklerine ve ortaya koydukları ilkelere uygun teftiş yaklaşımları geliştirilmiştir (Ulutaş ve Günaydın, 2022). Bilgi toplumunda örgütlerin sürekli olarak kendilerini yenilemeleri ve teknolojiyi yönetim süreçlerine entegre etmeleri bir zorunluluk olmuştur. Çünkü modern yaşamda insanların sürekli artan, değişen ve çeşitlenen ihtiyaçlarını karşılamak için örgütlerin yenilenmeleri ve gelişim sağlamaları bir zorunluluk halini almıştır (Hazar ve Saylık, 2021). Ayrıca yönetim sorumluluğu, hesapverebilirlik, şeffaflık, katılımcılık, dürüstlük ve güven ilkelerinin tam anlamıyla işlediği bir kamu yönetimine geçiş yaşanmaktadır (Şahin, 2022). Avrupa Birliği uyum süreci ve küresel gelişmeler doğrultusunda, Türkiye’de özellikle kamu yönetimi ve denetimi alanlarında köklü değişiklikler yaşanmaktadır. Devlet Planlama Teşkilatının kurulması (1961), Kamu Yönetimi Reformu ve 5018 Sayılı Kanun (2003), 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu (2012), Avrupa Birliği İlerleme Raporları (1998-2015), 703 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname(2018) ve Ulusal Strateji Belgelerinde Kamu

yönetiminde şeffaflık, hesapverebilirlik, etik ilkeler, stratejik yönetim ve performans gibi kavramlar ön plana çıkmaktadır (Örenay, 2012). Bundan dolayı teftişin organik bir yapı olarak değerlendirilmesi gereken temel politika haline gelmesi gerektiği söylenebilir. Bu nedenle, denetim alt sistemi bağlamında yapılması gerekenlerden biri, teknolojik imkânları kullanarak e-denetim uygulamasını devreye sokmaktır (Taş, 2023). E-denetim sistemi, veri tabanlarından bilgiye erişim ve bilgi almak için sunucu yaklaşımıyla çoklu aracı teknolojilerini kullanan, denetçilerin işlerini başarmalarına yardımcı olan web tabanlı bir sistemdir (Merdah, 2009).

Kamu yönetimindeki değişim anlayışı ve benimsenen ilkeler dikkate alındığında Millî Eğitim Bakanlığının yönetim ve teftiş süreçlerinde değişimi göz ardı etmesi beklenemez. Bu bağlamda Türkiye’de teknolojinin sisteme entegre edilmesi bağlamında geleceğe yönelik yapılan planlarda önemli amaç ve hedefler belirlenmiştir. Örneğin on ikinci kalkınma planında (2024-2028) “Veri üretme, toplama, işleme, raporlama ve değerlendirme mekanizmaları güçlendirilecek, bu verilerin okullardan merkezi idareye kadar her aşamada kullanılması sağlanacak ve veriye dayalı politika üretilmesi sağlanacaktır.” ifadeleri yer almaktadır. Aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı’nda (2024-2028) “Eğitim sistemimizi en uygun teknoloji ile bütünleştirerek eğitim faaliyetlerinin kesintisiz olarak sürdürülmesine ve ülkemizin bilgi toplumu olmasına katkı sağlanacaktır.”, “Etkili bir izleme ve değerlendirme süreciyle beraber alınan kararları rasyonel hâle getirmek; birimler arası iletişimi güçlendirmek ve iş birliğini teşvik etmek için uygun iletişim kanalları ve araçları kullanılacak, teknolojik altyapı yatırımlarıyla kurumsal kapasite daha verimli hâle getirilecektir.” ve “Bireysel/kurumsal gelişime ve politika belirlemeye katkı sağlayacak nitelikte veri/rapor üretilebilen MEBBİS’e eklemli e-Teftiş Modülü’nün geliştirilmesi çalışmalarına devam edilecektir.” ifadeleri yer almaktadır. Bu bağlamda Millî eğitim Bakanlığı e-teftiş modülünü MEBBİS’e entegre etmiş inceleme ve soruşturma süreçleri bu modül üzerinden yapılmaya başlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği’nde (2023) “Müfettiş ve müfettiş yardımcıları, Başkanlıkça yayımlanan denetim rehberlerinden ve e-Teftiş modülünden (rehberlik, denetim, izleme ve değerlendirme, inceleme, soruşturma, ön inceleme ve diğer hizmetlerle ilgili verilerin yönetildiği MEBBİS modülü) yararlanarak denetim faaliyetlerini yürütür” ifadesi ile teftiş sürecinin e-teftiş modülünden yapılacağını belirtmiştir. Günümüzde her alanda meydana gelen hızlı değişim ve gelişmeler eğitim denetim süreçlerini de etkilemektedir. Teftiş Kurulu Başkanlığının bu değişim ve dönüşümlerin gerisinde kalması düşünülemez. Teftiş Kurulu Başkanlığı’nın e-Teftiş modülü, denetim ve rehberlik hizmetlerinin daha etkin, sistematik ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerinin izlenmesi, inceleme ve soruşturma süreçlerinin elektronik ortamda yürütülmesi, istatistikî verilere hızlı erişim ve koordinasyon sağlama sebeplerle e-teftiş modülünü geliştirerek kullanıma açmıştır. E-teftiş modülü henüz yeni bir uygulama olduğundan Millî Eğitim Bakanlığı’nın teftiş sürecindeki bu değişiminin etkisini uygulayıcılar tarafından değerlendirmesini bilimsel yolla araştırılması ve bu şekilde politika yapıcılara, uygulayıcılara ve araştırmacılara geri bildirim sunulması önemlidir. Bu alanda literatürde doğrudan bir bilimsel çalışmanın olmayışı, teftişte geleneksel arşivlemeden dijital arşivlemeye geçiş, veri yönetimi, denetimde standartlaşma vb. amaçlarla kullanıma açılan e-teftiş modülünün etkililiği ya da geliştirilebilirliğini saptayarak uygulayıcı ve politika yapıcılara önerilerde bulunmak bu çalışmanın amaçlarından. Çalışmada katılımcıların e-soruşturma modülü ile ilgili görüşleri alınmıştır. Çünkü mevcut durumda e-teftiş modülünde aktif olan modül e-soruşturma modülüdür. Araştırmada teftiş kurulu başkanlığında çalışanların görüşleri doğrultusunda e-soruşturma modülüne ilişkin değerlendirmelerin yapılması ve çözüm önerilerin belirlenmesi alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada Türkiye’de teftiş kurulu başkanlığında görev yapanlardan e-soruşturma modülü ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla bu araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. E-soruşturma modülünün kullanım amacı nedir?
2. E-soruşturma modülünü kimler kullanmalıdır?
3. E-soruşturma modülünün avantaj ve dezavantajları nelerdir?
4. E-soruşturma modülünün kullanımına neden ihtiyaç vardır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Deseni

Teftiş sisteminde dijital uygulamaların kullanılma amacı, süreci ve etkilerinin incelendiği bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilim) desende kurgulanmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin işleyişi, algıların ve olayların doğal ortamlarında inceleme ve kapsamlı bir şekilde ortaya konmasına odaklanan bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim, deneyimi değerlendirmeye odaklanan bir yöntemdir. Fenomenoloji, bireylerin bir olgu, olay ya da deneyimle ilgili öznel algılarını, yaşadıkları olaylara yükledikleri anlamları derinlemesine anlamak, bireylerin bakış açılarının çeşitliliğini incelemek ve araştırmacının az bilinen bir konuya dair derinlemesine bilgi edinmek istediği durumlarda kullanılabilir. Bu çalışmada Türk eğitim sisteminde teftiş durumu bir olgu olarak ele alınmıştır. Katılımcı olarak Teftiş Kurulu Başkanlığı bünyesinde çalışan ve değişik görevlerde bulunan personellerden Türk eğitim sisteminin teftiş süreçlerindeki kendi yaşantıları, gözlemleri ve doğrudan içinde oldukları faaliyetlere ilişkin, dijital uygulamaların (e-soruşturma modülü) kullanılmasına yönelik görüşleri ele alındığından bu çalışmanın deseni olgubilim olarak belirlenmiştir.

2.2. Araştırmanın çalışma grubu

Nitel araştırmalarda incelenecek durumun derinlemesine anlaşılması asıl olandır. Bunun için de nitel araştırmada veri zenginliği ve doygunluğu önemlidir (Christensen vd., 2020). Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, araştırma yapan kişinin belirli ve erişilmesi kolay olmayan bir nüfusun muhtemel benzer durumlarının tümünü belirlemek için kullanılan ve rastlantısal olmayan bir örneklem türüdür (Neuman, 2016). Amaçlı seçilen örneklem çalışmanın problemini ve incelenen konunun, derinlemesine çalışılmasına olanak tanımaktadır. Amaçlı örnekleme yöntemi, nitel araştırmalarda belirli bir konu hakkında derinlemesine bilgi edinmek amacıyla, araştırmaya en fazla katkı sağlayacak bireylerin veya durumların kasıtlı olarak seçildiği bir örnekleme yöntemidir. Bu örnekleme türü, araştırma konusunda bilgi sahibi kişilere ulaşarak zaman ve kaynak tasarrufu sağlamak, araştırmada farklı bakış açılarını kapsamak amacıyla, farklı özelliklere veya görüşlere sahip bireyler seçmek, belirli kriterlere göre örnekleme yapılması gerektiğinde kullanılmaktadır. Araştırmada e-soruşturma modülünü kullanan ve Teftiş Kurulu Başkanlığının çeşitli kademe/görevlerinde bulunan kişilerden görüş alınmak istendiğinden araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Başkanlığın hem merkez hem yerel teşkilatında değişik görevlerde bulunan e-teftiş modülü kullanıcıları örnekleme dahil edilerek zengin ve doygun veri elde edilmek hedeflenmiştir. Modül hakkında deneyime sahip Teftiş Kurulu Başkanlığı çalışanları burada esas alınmıştır.

Bu çalışmada amaçlı örneklem çeşitlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme yönteminde sıradan uç değerleri temsil etmeyen veya olguyu yansıtan birimler örnekleme dahil edilir (Yıldırım, 2019). Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan katılımcılara ait bilgiler tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Katılımcılar	Görev	Cinsiyet	Yaş	Melekteki kıdem yılı	Yaşadığı il
K1	Teftiş İl Şefi	Kadın	53	27	Şırnak
K2	Teftiş kurulu başkan yardımcısı	Erkek	57	16	Ankara
K3	Teftiş İl Şefi	Erkek	37	13	Zonguldak
K4	Teftiş İl Şefi	Erkek	43	24	Kayseri
K5	Teftiş İl Şefi	Erkek	64	40	Van
K6	Teftiş Büro memuru	Kadın	37	10	Adana
K7	V.H.K.İ	Erkek	35	10	Muğla
K8	Teftiş Büro Memuru	Kadın	38	11	Kocaeli
K9	V.H.K.İ	Erkek	30	5	Manisa
K10	Bakanlık Müfettişi	Erkek	54	35	Ankara
K11	Bakanlık Müfettişi	Erkek	50	16	Ankara
K12	Yazılım Mühendisi	Erkek	38	10	Ankara

Tablo 1 incelendiğinde araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin bütün coğrafi bölgelerinden en az bir şehirde Teftiş Başkanlıklarında değişik pozisyonlarda çalışan toplam 12 kişi oluşturmaktadır. Örneklem 4 Teftiş İl Şefi, 2 Teftiş Büro Memuru, 2 V.H.K.İ (Veri hazırlama ve kontrol işletmeni), 2 Bakanlık merkez Müfettişi, Bilgi İşlem Genel Müdürlüğünde çalışan 1 Yazılım Mühendisi, 1 Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısından oluşmaktadır. Çalışma grubunda yer alan katılımcılara ait demografik bilgiler yukarıdaki tabloda sunulmuştur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme yönteminde, araştırmacı soruları önceden hazırlamaktadır ancak görüşme sırasında katılımcıya kısmi esneklikler sağlamaktadır. Araştırma kapsamında Teftiş Kurulu Başkanlığında merkez ve illerde farklı pozisyonlarda görev yapan kişilere uygulanmak üzere iki bölümden oluşan görüşme formu hazırlanmıştır. İlk bölümde katılımcıların cinsiyet, yaş, meslek, yaşadıkları yer gibi soruların olduğu kişisel bilgiler bölümü; diğer bölümde ise konu hakkında hazırlanmış ve 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu oluştururken öncelikle araştırmacılar ilgili literatürü taramış ve açık uçlu sorular oluşturmuşlardır. Bu form, dil ve alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Eğitim denetiminde çalışan bir akademisyen, İl Teftiş Kurulundan bir üye uzman olarak görev almıştır. Dijital uygulamada karşılaşılabilecek olası ihtimaller hakkında görüşleri alınarak konuyla ilgili sonda sorular gözden geçirilmiştir. Formun taslak hali ile ilgili pilot uygulama yapılmıştır. Beş teftiş kurulu çalışanıyla (il eğitim müfettişleri Başkanlığında görevli 1 şef ve 1 Büro Memuru, 1 Memur (V.H.K.İ) ve merkez teşkilatta görevli olan 2 bakanlık müfettişine) ön görüşme yapılmış ancak bu görüşmeler deneme amacı olduğu için değerlendirilmedi kullanılmamıştır. Sonraki aşamada veri toplama sürecine geçilmiştir. Görüşme Ankara'da Teftiş Kurulu Başkanlığında yapılan 81 ilin teftiş il şefleriyle olan programda gerçekleştirilmiştir. Görüşmeye katılımcılar gönüllü olarak

katılmıştır. Katılımcılardan görüşme öncesinde randevu alınmış ve araştırma hakkında bilgi verilmiştir. Görüşmede katılımcının kendini rahat ve güvende hissedeceği zaman ve mekân seçilmiştir. Araştırmada katılımcıların gerçek adları yerine K1, K2 gibi kodlar kullanılmıştır. Görüşme formu, soruların nesnel olması, soruların güvenilirlik ve geçerlik uygunluğu, katılımcı bilgilerinin gizliliği, zaman yönetimi ilkelerine dikkat edilerek katılımcılara uygulanmıştır.

2.4. Verilerin analizi

Araştırmada, veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, toplanan verileri açıklayarak kavramlara ve ilişkilere ulaşmayı amaçlayan bir analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmada, görüşme formunda yer alan ana sorular tema olarak belirlenmiştir. Verilerin analizi için öncelikle araştırmacılar tarafından kodlama yapılmış ve kodlamalar uygun alt temalar altında birleştirilmiştir. Daha sonra, ortaya çıkan bulgular yorumlanmış ve çıkarımlarda bulunulmuştur. Verilerin analizinde, kodlamaları örneklerini temsil eden katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

2.5. Geçerlik-Güvenirlik Çalışmaları

Nitel araştırmalarda sonuçlarının doğruluğu “geçerlik”, sonuçlarının tekrar edilebilirliği “güvenirlik” ile ilgilidir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Çalışmada, geçerliliği sağlamak için katılımcılara kendilerini rahat ve güvende hissedeceği ortam seçilmiş olup görüşme formunun yapısal ve dışsal geçerliğinin uygunluğu için oluşturulan alan uzmanlarından görüş alınmıştır. Araştırmanın güvenilirliği sağlamak için araştırmacılar verilerin deşifre edilmesinden sonra ayrı olarak kodlamalar yapmış, konsensüs sağlanarak temalandırmalara geçilmiştir. Böylelikle farklı görüşmecilerin aynı katılımcılara ait verileri değerlendirmesi yapılarak görüşmeci güvenilirliği sağlanmıştır. Ayrıca katılımcıların çoğunluğundan uygun araçlarla görüşmeler kaydedilerek araştırmanın şeffaf ve güvenilir olması sağlanmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte geçerliğin ve güvenilirliğin sağlanmasında önemli bir kriter “inandırıcılıktır”. Araştırma süreci ile ilgili fazla ayrıntıya yer verilmiş olup katılımcıların doğrudan ifadeleri de her bulgunun altında paylaşılmaya çalışılmıştır. Böylelikle ortaya konan temalar ile katılımcıların verdikleri cevaplar arasındaki bağlantılar ortaya konmaya çalışılmış hem de geçerliğin sağlanma çabasına dair kanıtlar oluşturulmuştur.

2.6. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Siirt Üniversitesi Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 01.10.2024

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 930

3. BULGULAR

Bu bölümünde görüşme ile elde edilen veriler bulgulara dönüştürülmüş ve bulgulardan ortaya çıkan yorumlara yer verilmiştir. E-soruşturma modülünün kullanım amacına ilişkin kodlara ve kategorilere ait bilgiler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2.

E-Soruşturma Modülünün Kullanım Amacına İlişkin Kodlara ve Kategoriler

Kodlar	Katılımcılar	Kategori	Tema
Veri saklama ve kayıt (5)	K1, K5, K9, K10, K12		
Arşivleme (7)	K3, K4, K6, K7, K8, K9, K12	Dijital arşivleme	
Tablo 2. Devamı			Teftiş
Disiplin süreçlerini takip (8)	K2, K4, K6, K7, K9, K10, K11, K12	Veri Analitiği ve	Süreçlerinde
İstatistiksel veriler sağlama (6)	K1, K5, K7, K8, K11, K12	İstatistiksel	Dijital Dönüşüm
Bilgi, belge takibi ve yönetimi (4)	K6, K8, K11, K12	raporlama	

Tablo 2. İncelendiğinde e-soruşturma modülünün ne olduğu ve kullanım amacına ilişkin katılımcı görüşlerinin Teftiş Süreçlerinde Dijital Dönüşüm teması altında “Dijital arşivleme” ve “Veri Analitiği ve İstatistiksel raporlama” kategorilerinden oluştuğu görülmektedir. “Dijital Arşivleme Kategorisine” veri saklama ve kayıt, Arşivleme girerken “Veri Analitiği ve İstatistiksel Raporlama” Kategorisine disiplin süreçlerini takip, istatistiksel veriler sağlama, Bilgi, belge takibi ve yönetimi gibi temalar olduğu görülmektedir. E-soruşturma modülünün kullanım amacı ve ne olduğu ile ilgili soruya katılımcıların görüşlerinden bazıları şöyle aktarılabilir:

“Ülke genelinde yapılan inceleme/soruşturma/ön inceleme çalışmalarını bir sistematığe bağlamak. Ülke genelinde tek bir veri kaynağı oluşturmak. Yine ülke genelinde etkili bir takip ve istatistik oluşturmak” (K11).

“e-Soruşturma modülü, müfettiş/muhakkikler tarafından hazırlanan inceleme, soruşturma dosyalarının elektronik ortamda kayıt altına alınmasını sağlayan, elektronik ortamda arşiv görevi görebilen sistemdir” (K7)

“Bakanlık merkez teşkilatı, ill/ilçe milli eğitim müdürlükleri görevlilerince yapılan inceleme, soruşturma, ön inceleme çalışmalarının, söz konusu çalışmalarda getirilen tekliflerin, tekliflerin uygulanma durumlarının, ilgili yargı kararlarının kayıt edildiği MEBBİS modülüdür” (K10)

“Millî Eğitim Bakanlığına bağlı görev yapmakta olan bütün personellerin disiplin işlemlerini Elektronik ortamda kayıt altında tutmak” (K9).

“İlimizde yürütülen inceleme ve soruşturmaların detaylarıyla kaydedilmesi, kişilere verilen cezaların işlenmesi ve arşivlenmesi” (K6).

“ bu modül İnceleme ve Soruşturma Raporlarının elektronik ortama yüklenmesi ve Bakanlığın istediği bilgileri buradan takip edebilmesi, gerektiğinde istatistiksel bilgilere de erişebilmeyi sağlar.”(K8).

Yukarıdaki bulgular değerlendirildiğinde; katılımcılar, e-soruşturma ve bileşen modülleri, Millî Eğitim Bakanlığında çalışan tüm personellerin disiplin iş ve işlemlerinin dijital ortamda, indekslenmesini ve saklanmasına imkân tanıdığını ve bu sayede, büyük miktarda belgeye hızlı ve kolay bir şekilde erişim

sağladığını belirtmişlerdir. Elektronik ortama ilgili yetkililer tarafından aktarılan bu veriler, analitik araçlarla işlenerek istatistiksel veri haline getirilebilir. Yine katılımcılar e-soruşturma modülü sayesinde ön inceleme/inceleme-soruşturma süreçlerinin her aşamasının detaylı bir şekilde belgelendiği ve istendiğinde raporlandığını, dijital arşivleme özelliği sayesinde belgelerin gizlilik ve güvenlik önlemlerinin arttığı ve soruşturma sürecinin bütünlüğünün daha iyi sağlandığını belirtmişlerdir. Bu da nihai olarak disiplin iş ve işlemlerinin daha hızlı ve aktif yürütülmesini beraberinde getirecektir. E-soruşturma modülünün, genel olarak disiplin süreçlerini daha yönetilebilir, izlenebilir ve verimli hale getirmek amacıyla tasarlandığı görülmektedir. E-soruşturma modülünün kimlerin kullanabileceğine ilişkin kodlara ve kategorilere ait bilgiler tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3.*E-Soruşturma Modülünün Kimlerin Kullanabileceğine İlişkin Kodlar ve Kategoriler*

Kodlar	Katılımcılar	Kategori	Tema
Teftiş Bürosu Çalışanları	K3, K4, K6, K8, K9		
Müfettişler	K2, K5, K11		
Tablo 3. Devamı			Potansiyel
Memurlar	K7, K9, K1	Modül Kullanıcıları	Kullanıcı Grupları
Yetki Verilen Memurlar	K1, K2, K4		
Şefler	K1, K5, K7, K9, K11		
Bakanlık Yetkilileri	K,1, K8, K11, K12		

Tablo 3 incelendiğinde e-soruşturma modülünü kimlerin kullanabileceğine ilişkin katılımcı görüşlerinin potansiyel Kullanıcı Grupları teması altında "Modül Kullanıcıları" kategorisi oluşturulduğu görülmektedir. Bu Kategorinin alt sınıflandırılmasında; Teftiş Bürosu Çalışanları, Müfettişler, Memurlar, Yetkilendirilen Memurlar, Şefler, Bakanlık Yetkilileri gibi alt temalar olduğu görülmektedir. Çalışma grubundaki Katılımcılara e-soruşturma modülünü kimlerin kullanabileceğiyle ilgili sorulan soruya yanıt olarak bildirilen görüşlere örnek olarak:

"Bildiğim kadarıyla bu modülü Eğitim Müfettişleri Başkanlığı Bürosu Çalışanları ve Disiplin Birimi Çalışanları kullanabiliyorlar" (K3).

"Başkanlığımızın Bilişim teknolojileri ile iş birliği sonucu geliştirdiği ve geliştirmekte olduğu bu modül Türk teftiş sistemi açısından çok önemli bir adımdır. Modül yetkilendirilmiş, yöneticiler, müfettişler, memurlar ile diğer birimlerin yetkilileri tarafından kullanılmaktadır. Modülün kullanımı basit olup, gerektiğinde hizmet içi eğitimler vasıtasıyla kullanıcılara eğitim verilmektedir" (K12).

"Bu zamana kadar şef olarak modülü ben kullanıyordum yeni iki memur görevlendirildi onlara bu sistemi öğreteceğim. Bundan sonra onlar da kullanabilecekler ben girişleri onaylayacam" (K5).

Yukarıdaki katılımcı görüşlerinden de anlaşılacağı üzere, MEBBİS sistemine entegre olarak çalışan e-soruşturma modülünü Teftiş Kurulu Başkanlığının merkez yapılanmasında Başkanlıkta yetkilendirilmiş kişiler; Taşra teşkilatında ise Teftiş büro memurları, teftiş şefleri, il başkanları veya bunların kısmi olarak yetkilendirdiği kişilerin kullanabildiği anlaşılmaktadır. Elektronik ortama aktarılan ve kişinin özel bilgisi mahiyetinde olan disiplin verilerinin(dosyalarının) güvenliği ve gizliliği, kullanıcılar için önemli bir sorumluluktur. Dolayısıyla bu kadar önemli olarak görülen verilerin herkese açık olmaması yetkisiz

erişime kapalı olması gerekli bir uygulamadır. E-soruşturma modülünün avantaj ve dezavantajlarına ilişkin kodlara ve kategorilere ait bilgiler tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4.

E-Soruşturma Avantaj ve Dezavantajlarına İlişkin Kodlara ve Kategorilere Ait Bilgiler

Kodlar	Katılımcılar	Kategori	Tema
Zaman Ve Maliyet Tasarrufu(5)	K1, K8, K7, K2, K12,		
Soruşturmaların Takibi (4)	K1, K4, K3, K2	Avantajları	
Dijital Arşivleme (4)	K1, K9, K8, K12		
Veriye Hızlı Ulaşabilme (7)	K2, K5, K6, K7, K8, K9, K12		
Avantajı Yok (1)	K11		
Hatalı Veriyi Düzeltme Zorluğu (4)	K1, K9, K8, K7		Modül kullanımının Teftiş sistemine avantaj ve dezavantajları
Tablo 4. Devamı			
Merkezden Girilen Dosyalara Erişememe (1)	K6	Dezavantajları	
Ek İş Yükü (2)	K4, K12		
Gizlilik ve Güvenlik Endişeleri (4)	K1, K2, K7, K12		
Dezavantajı Yok (2)	K5, K7		

Tablo 4 incelendiğinde e-soruşturma modülünün avantaj ve dezavantajlarına ilişkin katılımcı görüşlerinin “Modül kullanımının Teftiş sistemine kazandırdıkları ve sınırlılıkları” teması altında “Modülün Avantajları” ve “Modülün Dezavantajları” kategorilerinden oluşturulduğu görülmektedir. Modülün Avantajları Kategorisine, Zaman ve Maliyet Tasarrufu, Soruşturmaların Takibi, Dijital Arşivleme, Veriye Hızlı Ulaşabilme ve Avantajı Yok alt kategorileri girerken; “Modülün Dezavantajları” Kategorisinde ise Hatalı Veriyi Düzeltme Zorluğu, Merkezden Girilen Dosyalara Erişememe, Ek İş Yükü, Gizlilik Ve Güvenlik Endişeleri, Dezavantajı Yok gibi alt Kategoriler(kodlar) olduğu görülmektedir. E- soruşturma modülünün avantajları konusunda görüş belirten katılımcılardan bazıları görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“İnceleme soruşturma konularında suç ve kusurların hangi alanlarda yoğunlaştığı, suç ve kusur işleyenlerin unvan bazlı olarak belirlenmesinde idareye yol göstermektedir. Bununla birlikte e idare modülüyle yolluk ve yevmiye gibi harcamalar takip edilerek, bütçenin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına yardımcı olmaktadır” (K2).

“Kullanan müfettişler için fazla bir avantajından bahsedemeyiz belki ancak ülke genelinde birlik sağlamak, bir sistematiğe oturtmak, ortak bir veri alanı oluşturmak vs. adına yönetim kısmı için vazgeçilmez avantajları bulunmaktadır. Belki burada kullanan müfettişler açısından angarya gibi gelebilir ancak ben hiç de öyle düşünmüyorum. Gereklidir ve hatta daha da geliştirilmelidir” (K11).

“Açıkça söylemek gerekirse ben bu modülün herhangi bir dezavantajına rastlamadım. Ama birçok katkısı olduğunu düşünüyorum. Mesela; kişi aranırken dosyaların tek tek kalabalık arşivden bakılmasına gerek kalmaksızın sistem üzerinden istediğim bilgilere ulaşabiliyorum” (K5).

“Bence Modülün Avantajları olarak Arşiv ve dosyaları karıştırmadan sistemden sorgulama yapabilmemiz iş yükü ve zaman tasarrufu sağlaması, Bakanlık ve ilçelerle gereksiz yazışmayı engellemesi olarak belirtebilirim” (K8).

“Sistemin hiçbir dezavantajı olmamakla birlikte, geçmişe ait inceleme soruşturma dosyalarında yer alan bilgilere (kısmi) hızlı erişimi sağlıyor. Sisteme işlenen bilgilerin yer aldığı soruşturma özetinin çıktısını alarak ilgili dosyanın kapağına takılıyor, böylece dosya içeriği hakkında hızlıca bilgi toplanabiliyor” (K7).

“Bence en büyük avantajı, Soruşturma dosyalarının kayıp çalıntı vb. etkenlerden etkilenmeyerek yıllarca muhafaza edilebilmesi ve geçmişe dönük hakkında soruşturma açılan veya disiplin işlemi uygulanan bir personeli anında bulabilmektir” (K9).

E- soruşturma modülünün dezavantajları(sınırlılıkları) konusunda görüş belirten katılımcılardan bazıları görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Açıkça söylemek gerekirse ben bu modülün herhangi bir dezavantajına rastlamadım. Ama birçok katkısı olduğunu düşünüyorum. Mesela; kişi aranırken dosyaların tek tek kalabalık arşivden bakılmasına gerek kalmaksızın sistem üzerinden istediğim bilgilere ulaşabiliyorum”(K5).

“Dezavantaj denir mi bilmem ama Bakanlığın yürütmüş ve bitirmiş olduğu her soruşturmanın detayına ulaşamamaktadır, kişinin dosyası gerekiyor fakat açma yetkisi verilmiyor. E Soruşturma modülünde yıl bazında toplu olarak sisteme işlenen inceleme ve soruşturma verilerinin toplu olarak sistemden alınmıyor. Olsaydı bizim için kolaylık olurdu. Kapsam kısmına kişinin ilgili kanunla aldığı ceza ve fıkrası girilmesi gerekir fakat işlenen her cezanın ilgili kapsamı sistemde yer almamaktadır. Daha detaylı bir içerik gerekir. Şikâyet ekle kısmında şikâyetin detayı girildiğinde konunun uzunluğu yetersiz kaldığında (konu her zaman uzun ve kapsamlı olmuyor, bazen iki satırlık konular da yer alabiliyor) sistem uyarı verip iletmediği için konunun aynısını iki kez girmek zorunda kalıyoruz ve bu biraz dağınık kalmasına sebebiyet veriyor. Kısacası sistemsel yetersizliği var. Geliştirilmeli.”(K6).

“Modül sayesinde her ne kadar Soruşturmaların takibi kolaylaşmaktaysa da, bana göre dezavantajı ise bize ek iş yükü getirmektedir” (K4).

“Modülün dezavantajlarını soruyorsanız bana göre, kullanıcı dostu olmaması ve yavaş çalışmasıdır. Kullanıcılar veri girişi yaptığında bir işlemi bitmeden, diğer işlemlere geçişe izin verilebilmektedir. Bu da eksik veri girişine neden olmaktadır. Bir diğer konu ise modül arayüzü kullanışlı olmadığından veri girişi yapılırken kullanıcılar oldukça zorlanmaktadır. Modülün avantajları ise, istenilen bilgilere çok hızlı ve kısa sürede ulaşılabilmesidir” (K2).

“Modülün dosyaların içeriğini yeterince karşılamadığını, biraz pasif olduğunu düşünüyorum. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile uyumlu gitmiyor modüldeki konular. Bir dosyada getirilebilecek konular modülde az. Biz bu yüzden benzerini bulup kodluyoruz ya da uyguluyoruz. Bence biraz modül daha geliştirilip ve düzeltilebilir. Bunu yaparken bunu işleyen arkadaşların fikirlerini alarak önerilerini alarak bunu düzeltebilirler çünkü muhtemelen bu programı geliştiren arkadaşlar bilgisayarıcıdır ve giden teklife göre şekil bulup yaptılar programı. Modülün Yazılımcıları bunu öneri alırlarsa sahada daha iyi cevap bulacaklarını düşünüyorum, yetersiz buluyorum geliştirilmesi gerekir. Suç şekilleri eskisi gibi değil şu an çok fazla suç şekilleri var. 657'deki maddelerde birebir yok orda eksiklik var bunlar çoğaltılabilir, geliştirilebilir” (K1)

Yukarıdaki bulgulardan anlaşılacağı üzere, e-soruşturma modülünün avantajları arasında; fiziksel depolamadan ziyade dijital veri ambarının oluşturulması, veri analitiği ve istatistik bilgisi sunma, uzaktan erişimle, belgelere kolay ulaşabilme, çalışma ve iş birliği için uygun bir ortam oluşturma gibi avantajlar yer almaktadır. Katılımcıların modülle ilgili söyledikleri diğer avantajlar ise, belgelerin güvenli bir şekilde saklanması veri entegrasyon ve alışverişi sağlama, zaman ve iş tasarrufu sağlama ve birimler arası gereksiz yazışma ve kırtasiyeciliği azaltma sayılabilir. Ayrıca, belgelerin dijital ortamda arşivlenmesi ve yetkilendirilmiş kişiler tarafından kolay ulaşılabilir hale getirilmesini sağlar. Bütün bunlar teftiş ve disiplin süreçlerini hızlandırır ve daha verimli hale getirebilir.

Modülün sınırlılıkları(dezavantajları) arasında, modüle hatalı veri girişi yapıldığında düzeltmenin zor ve belli kanıtlar gerektirmesi, merkez ve taşra arasında girilen veriler açısından zaman zaman oluşan entegrasyon sorunları, taşradaki personelin merkez birimlerin girdikleri dosyalara erişim sağlayamaması, modülün mevzuattaki koşul ve yaptırımları tam olarak karşılayamadığı, kullanıcı dostu olmaması, modülün belli bir eğitim verilmeden kullanıma sunulmasının yarattığı karışıklıklar, iş yükünü artırması ve teknolojik yeterlikler gerektirmesi sayılabilir. Yetkili kişi ve birimlerin sahada çalışan ve e-soruşturma modülünü aktif kullanan personellerin belirttiği bu sınırlılıkları göz önüne alarak mevcut modül yapısını daha işlevli, kullanılabilir ve güncel hale getirmeleri faydalı olacaktır. E-soruşturma modülünün kullanımına neden ihtiyaç duyulduğuna ilişkin kodlara ve kategorilere ait bilgilere Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5.

E-Soruşturma Modülünün Kullanımına Neden İhtiyaç Duyulduğuna İlişkin Kodlara ve Kategorilere Ait Bilgiler

Kodlar	Katılımcılar	Kategori	Tema
Kırtasiyeciliği önleme	K1, K3, K8, K12		
İş ve işlemleri hızlandırma	K1, K2, K5, K6, K7, K8, K12	Zaman ve maliyet tasarrufu	
İstatistiksel veri edinme	K1, K2, K11		
Tablo 5. Devamı			
Arşivleme	K1, K6, K8, K9, K11, K12	Veri Saklama	Modülün Kullanım Amaçları
Bilgi ve belge yönetimi	K1, K5, K12	Yetkisiz erişimi önleme	
Dosya takibi	K1, K2, K4, K6, K9		

Tablo 5 incelendiğinde e-soruşturma modülünün kullanımına neden ihtiyaç duyulduğuna ilişkin katılımcı görüşlerine göre “Modülün Kullanım Amaçları” teması altında “Zaman ve Maliyet Tasarrufu”, “Veri Saklama” ve “Yetkisiz Erişimi Önleme” kategorilerinden oluştuğu görülmektedir. “Zaman ve Maliyet Tasarrufu” Kategorisine, Kırtasiyeciliği önleme, iş ve işlemleri Hızlandırma, İstatistiksel veri edinme Kodları sıralanmıştır. “Veri Saklama” Kategorisinde Arşivleme alt kategorisi girmişken; “Yetkisiz Erişimi Önleme” Kategorisine ise Bilgi ve belge yönetimi ile Dosya takibi kodlarının olduğu görülmektedir. Zaman ve Maliyet Tasarrufu ve alt kategorileri(kod) hakkında Katılımcı görüşlerinden bazıları şöyle;

“Bizim açımızdan yaptığımız işin orda bir kaydı oluyor dosyalar kaybolmuyor fiziki olarak kaybolursa da dosyalarımız orda kalıyor. Başka ile giden bir personelin fiziki olarak dosyasından bir rapor kaybolduğunda sayfasında kendisine ait soruşturması orda görünüyor bu ömürlük bir şey bu yüzden avantaj kırtasiyeciliği bitiriyor” (K1).

“İnceleme ve soruşturma ile görevlendirilen müfettişlerin iş ve işlemlerinin takip edilmesi, bu konudaki istatistiki verilerin elde edilmesi kolaylaştırmak ve bu veri tabanına hızlı bir şekilde ulaşmayı sağlamak için bilişim sisteminden üst düzeyde verim sağlamak için bu modüle gereksinim duyuldu” (K12).

“Çok sayıda inceleme – soruşturma yapılmakta ve arşivler kalabalık. Geçmişe ait dosya/ dosya içeriğine ihtiyaç duyulduğunda modül üzerinden hızla bilgi almabiliyor, gerekirse sonrasında arşivden ilgili dosya temin ediliyor” (K7).

“Daha önce kişi bilgilerini arşivden dosyalarını bularak ulaşıyordum şimdi ise sistem üzerinden daha önce yüklemiş olduğum kişi bilgilerine rahatlıkla ulaşıyorum” (K5).

“Arşiv ve evrak kaybından kaynaklı sorunların önüne geçilmek istendiğinden olabilir. Bakanlığın iller arası, illerin kendi arasında yazışmalar ve illerin ilçelerle gereksiz yazışmaları engellemek ve bilgiye direkt ulaşmak istendiğinden olabilir” (K8).

Veri Saklama ve alt kategorileri(kod) hakkında Katılımcı görüşlerinden bazıları şöyledir;

“Yürütülen, bitirilen soruşturma veya inceleme dosyalarına fiziki ortamda ulaşmak anında verilere erişmek daha güç olduğundan ek olarak dosyaların sistem üzerinden arşivlenmesi her açıdan daha güvenli ve sağlıklı.” (K6).

“Ülke genelinde yapılan inceleme/soruşturma/ön inceleme çalışmalarındaki farklılıkların giderilmesi düşüncesi, istatistiki anlamda veri bankası ihtiyacı vs. burada etkili olmuştur diye düşünüyorum”(K11).

Yetkisiz Erişimi Önleme ve alt kategorileri(kod) hakkında Katılımcı görüşlerinden bazıları şöyledir;

“Milli Eğitim Bakanlığının illerdeki disiplin işlemlerini takibi ve kontrolünü kolaylaştırmak amacıyla ve geçmiş yıllara dönük soruşturmaların anında bilgisine ulaşmak için E-Soruşturma modülü kullanılır” (K9).

“Bence Yapılan inceleme ve soruşturmaların elektronik ortamda takibini daha kolay yapılabilmesi için ihtiyaç duyulmuştur”(K4).

“İnceleme ve soruşturma ile görevlendirilen müfettişlerin iş ve işlemlerinin takip edilmesi, bu konudaki istatistiki verilerin elde edilmesi kolaylaştırmak ve bu veri tabanına hızlı bir şekilde ulaşmayı sağlamak için bilişim sisteminden üst düzeyde verim sağlamak için bu modüle gereksinim duyuldu” (K2).

Yukarıdaki bulgular değerlendirildiğinde, Teftiş süreçlerinde e-soruşturma gibi dijital uygulamaların kullanılmaya başlanması ile kırtasiyeciliği ve gereksiz yazışmayı önleme, dosya, bilgi ve belge yönetimini, takibini daha hızlı ve kolay yapabilme, dijital arşivleme, verileri işe yarar şekilde hızlı ve kolay analiz edebilme, zaman ve işten tasarruf sağlayabilme amacı güdülmüştür. Bu nedenle de bu modül kullanılmaya başlanmıştır. Diğer sistemlerde yararlanılan dijital uygulamaların Teftiş sistemine de entegre edilmesi ve etkin kullanılmaya başlanması günümüz şartlarında bir zorunluluk halini almıştır. Geleneksel, fiziki dosya tabanlı yöntemler yerine e-soruşturma modülü gibi dijital uygulamaların sağladığı potansiyel faydalar sayesinde denetim ve değerlendirme ve disiplin süreçlerinin daha etkili, hızlı ve şeffaf bir hale gelmesi beklenmektedir. E- soruşturma gibi dijital uygulamalar, Türk eğitim sisteminde teftiş süreçlerini modernize ederek eğitim kurumlarının performansını daha etkili bir şekilde yönetmelerine imkân tanınması beklenmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada; Türkiye’de teftiş kurulu başkanlığında görev yapanların e-soruşturma modülü ile ilgili görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç bağlamında e-soruşturma modülünün amacı, kimler

tarafından kullanılabilmesi, avantaj ve dezavantajları ve neden ihtiyaç duyulduğu ile ilgili sonuçlar ilgili alayazın çerçevesinde tartışılmıştır. Aynı zamanda araştırmının sınırlılıkları ve sonuçlarına bağlı olarak önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmada; e-soruşturma modülünün veri saklama ve kayıt, arşivleme, zaman ve maliyet tasarrufu, soruşturmanın takibi, iş ve işlemleri hızlandırma ve belge yönetimi süreçlerinde etkili olduğu ve olacağı sonucuna ulaşılmıştır. E-soruşturma modülünün bu sonuçlar gibi amacının ve avantajının olması müfettişlere hem zaman kazandıracak hem de iş yüklerini hafifleterek teftiş sürecinin daha verimli geçmesini sağlayacaktır. Merdah'ın (2009) belirttiği gibi e-denetim ile bilgiye hızlı ve sürekli erişim sağlanabilir, denetim döngüsü hızlanır ve çok çeşitli bilgi yönetimi olarak bu süreçlerin verimliliğini artırır. Alanyazın incelendiğinde müfettişlerin teftiş sürecinde en fazla yaşadığı sorunlardan birisi zamanın sınırlı olması ve iş yükünün fazla olmasıdır. Bundan dolayı Taymaz (1995) soruşturma konularının önceden dikkatle incelenmesi gerektiğini ve müfettişlere; verilen soruşturmalar sınırlı tutulması gerektiğini vurgulamıştır. Han ve Demirtaş (2023) da muhakkiklik görevi için müfettiş sayısının artırılması gerektiğini belirtmiştir. Yapılan çalışma sonuçları incelendiğinde de müfettişlerin zaman ve iş yükü sorunları yaşadıkları görülmektedir. Örneğin Yıldırım vd., (2012) yaptıkları çalışmada; inceleme ve soruşturma sürecinde müfettişlerinin görev alanlarının ve iş yüklerini çok olmasını ve inceleme ve soruşturma sayısının detaylı ve fazla olmasını sorun olarak tespit etmişlerdir. Aynı şekilde Balyer ve Gündüz (2014) de yaptıkları çalışmada müfettişlerinin görev alanlarının genişliğini teftiş sürecinde sorun olduğu sonucuna ulaşmışlardır (Demirdağ vd., 2017). E-denetim, çeşitli bilgi ve iletişim teknolojileri arayüzünü kullanarak çalışanlarının çalışmalarına rehberlik etmek ve desteklemek için denetmenlere tam ve açık erişim sağlar. Birbirleriyle iletişim kurmak daha kolaydır, bu da iş yükünü azaltır ve daha olası stratejileri tartışarak görevlerinde gerekli yardımı sunar (Awulor-Hephezibah, 2020).

Alanyazın incelediğinde muhakkiklik görevi yapan okul müdürleri de soruşturma sürecinde süre yetersizliğini teftiş sürecinde bir sorun olarak görmekte ve sürecinin zamana yayılması gerektiği vurgulamışlardır (Altunay, 2020; Özcan ve Nanto, 2018; Uğurlu ve Ertaş, 2018). Araştırmada e-soruşturma modülünün kırtasiyeciliği, zaman ve maliyeti azalttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu şekilde muhakkiklik görevi yapan okul yöneticilerine e-soruşturma modülü zaman kazandıracaktır. Araştırmada e-soruşturma modülünün belge yönetim süreçlerini kolaylaştırdığı da tespit edilmiştir. Modülün bu işlevi inceleme ve soruşturmada belgelere ulaşım, raporların düzenlenmesi ve sunulmasındaki (Düzgün, 2022) sorunlarının da ortadan kaldırılabileceği ifade edilebilir.

Yeni kamu yönetimi anlayışı, gizlilik esasına dayanan bir bürokratik yapılanma yerine esnek, katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir alternatif örgütlenmeyi öngörmektedir (Kartal, 2006). Demokratik yönetim anlayışının gelişimi ile beraber Türk kamu yönetimi de hesap verebilir ve şeffaf hale gelme çabasıdadır (Akınar, 2011). Çünkü Örgüt faaliyetlerinde şeffaflık olmadığı zaman kesinlikle güdülenmede ve dürüst davranmada bir azalma olacaktır (Viso, 2009). Ayrıca Dursun ve Altınışık'a (2019) göre denetim raporları Milli Eğitim Bakanlığı ile İl Milli Eğitim Müdürlüklerinin web sayfalarında yayınlanarak yönetimde şeffaflık ilkesi gereğince yayınlanmalıdır. Bu bağlamda eğitim yönetiminin önemli bir süreci olan teftiş sürecinin de şeffaf olması önem arz etmektedir. E-soruşturma modülü ile teftiş sürecindeki veriler her kullanıcı tarafından görülebilecektir. Bu durum teftiş sürecindeki şeffaflığı sağlayarak bilgi edinmeyi ve bilgiye ulaşımı kolaylaştıracaktır. Bu durum eğitim çalışanlarının beklentilerini karşılayacaktır. Çünkü okul yöneticileri ve öğretmenlere göre ideal bir denetim sistemi şeffaf ve sistematik olmalıdır (Görgülü ve Küçükali, 2023).

Türkiye'de eğitimdeki denetim sisteminin yapısından kaynaklı birçok problem yaşanabilmektedir. Eranıl ve Barış (2022) çalışmalarında 1980-2021 yılları arasındaki Türkiye'deki denetim politikalarını incelemiş ve araştırma sonucunda Türkiye'deki denetim sisteminin 40 yıldan fazla bir süredir örgütsel yapılanma sorunlarıyla mücadele ettiği sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca araştırmada denetim sisteminin gelişmiş bir felsefesi veya uygulanabilir ilkeleri olmadığını tespit etmişlerdir. Yıldırım vd., (2012) yaptıkları çalışmada denetim sürecindeki sorunların birçoğunun eğitim müfettişliği sisteminin yapısından kaynaklandığı

bulgusuna ulaşmıştır. Bu bağlamda eğitim denetimi sisteminde isim ve makyaj düzenlemelerinin ötesinde felsefi ve yapısal düzenlemelere ihtiyaç olduğu ortaya çıkmaktadır (Demirtaş ve Akarsu, 2016). E-soruşurma sistemi denetim sürecinde sistemin yapısından kaynaklı sorunları azaltmada bir önemli adım olabilir. Çünkü araştırma sonucunda e-soruşurma modülünün bilgi ve belge yönetimini kolaylaştırdığı ve kırtasiyeciliği önlediği tespit edilmiştir. E-soruşurma modülünün bu özelliğe sahip olmasından dolayı merkezi yapılanmadan kaynaklanan sorunları azaltacağı belirtilebilir.

Araştırma sonuçları ve sınırlılıkları bağlamında şu öneriler sunulabilir; bundan sonraki çalışmalarda e-teftiş modülünün okul ve sınıf düzeyinde kullanımına yönelik web tabanlı nasıl bir sistem kurulabileceğine ilişkin araştırmalar yapılabilir. Türkiye’de e-teftiş modülünün alt versiyonlarından sadece e-soruşurma bölümü aktif olarak çalışmaktadır. Diğer modüllerin(e-denetim, e-idare, e-koordinasyon) de en kısa sürede aktif olması denetim sürecini verimli hale getirecektir. E-soruşurma veya e-teftiş modülünün gizlilik ve güvenlik tedbirlerinin alınarak ilgili paydaşların ve potansiyel kullanıcılarının tamamının kullanımına açılması veya bilgi edinme aracı olarak kullanılması denetim sürecinin şeffaf ve hesapverebilirliğini artıracaktır.

Kaynakça/Reference

- Ağaoğlu Sevilay, Ağaoğlu Yavuz Selim (2020). Okul müdürlerinin okul denetim sorumlulukları. *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 15(1), 219-226.
- Akpınar, M. (2011). Gün ışığında yönetim açısından Türk kamu yönetiminde açıklık ve şeffaflık sorunu. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 235-261.
- Altunay, E. (2020). Okul müdürlerinin ders denetimlerine ilişkin müdür ve öğretmen görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 55, 95-127.
- Arabacı, İ.B. (1999). MEB Teftiş Politikası. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 5(20), 545-575.
- Ateşoğlu, Y., & Akbaşlı, S. (2020). Okul müdürlerinin ders denetimi görevlerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 1-18.
- Awulor-Hephzibah, B. N. (2020). E-Supervision as tool for quality assurance in school administration: implications for Nigerian supervisors. *International Journal of Educational Management*, 18(1), 77-92
- Ceylan, M., & Ağaoğlu, E. (2010). Eğitim denetçilerinin danışmanlık rolü ve danışmanlık modelleri. *İlköğretim Online*, 9(2), 541-551.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner, L. A. (2020). *Araştırma Yöntemleri: Desen ve Analiz*. (Çev. A. Alpay). Anı Yayıncılık.
- Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (2018). Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Sayısı: 1
- Çimen, A., Zöngör., Ö & Cücü, E. (2022). Okul müdürlerinin denetim görevlerini yerine getirme düzeylerinin belirlenmesi, *Göbeklitepe Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 46-58.
- Demirdağ, S., Ecer, E., Aydoğan, K., & Tunç, S. (2017). Öğretmenlerin milli eğitim müfettişlerinin okul yönetimine yönelik rehberlik rollerine ilişkin algıları. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 89-101.
- Demirtaş, H., Akarsu, M. (2016). Öğretmen teftişini müfettiş yerine okul müdürünün yapmasına ilişkin öğretmen görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 69-93. <https://doi.org/10.17679/iuefd.17251239>.
- Deniz, Ü., & Saylık, N. (2018). Okul müdürleri ve öğretmenlerin perspektifinden öğretimde denetim problemi. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 1(1), 67-80.
- Dursun, A., & Altınışık, S. (2019). Türk eğitim denetim sistemi ile Anglo Sakson ülkelerdeki eğitim denetim sistemlerinin karşılaştırılması. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 130-150.
- Düzgün, H. (2022). Okul müdürlerinin muhakkik olarak görevlendirilmeleri ile ilgili ortaya çıkan sorunlar, *Okul Yönetimi* 2(2), 107-127.
- Eranıl, A. K., & Barış, A. E. (2022). An analysis of the education system in Turkey: Supervision policies between the years 1980 – 2021. *Journal of Educational Supervision*, 5(3). <https://doi.org/10.31045/>.

- Gordon, S. (2023). Supervision, teaching, and learning in successful schools: a hall of mirrors. *Journal of Educational Supervision*, 6 (3). <https://doi.org/10.31045/jes.6.3.1>
- Gökçe, F. (1994). Eğitimde Denetimin Amaç ve İlkeleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (10), 74-76.
- Göl, İ. (2021). Okul yöneticilerinin ders denetim sürecinin incelenmesi. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 2(2), 59-79.
- Görgülü, D., & Küçükali, R. (2023). Türkiye'deki denetim uygulamalarına ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(38), 514-538.
- Gündüz, Y. (2015). Eğitim örgütlerinde denetimin gerekliliği: Kuramsal bir çalışma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 326-331.
- Haberlin, S., & Burns, R. W. (2024). Conceptualizing images of supervisors in teacher Education. *Journal of Educational Supervision*, 7 (1). <https://doi.org/10.31045/jes.7.1.2>
- Han, A. & Demirtaş, H. (2023). The effects of the appointment of school principals as inspectors on the school's administrative affairs and investigation and investigation procedures, *E-International Journal of Educational Research*, 14(3), 1-19. <https://doi.org/10.19160/e-ijer.1215004>
- Hazar, S. & Saylık, A. (2021). Öğretmenlerin örgütsel sosyalleşmelerinin yordayıcısı olarak okul müdürlerinin denetim rolleri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 1006-1022. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2021.21.64908-914879>
- Kartal, A. (2006). Yeni kamu yönetimi anlayışının Türkiye'ye yansımaları olarak kamu yönetimi temel kanunu tasarısı. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli Üniversitesi.
- Kayıkçı, K. (2005). Milli Eğitim Bakanlığı müfettişlerinin denetim sisteminin yapısal sorunlarına ilişkin algıları ve iş doyum düzeyleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 44, 507-527.
- Kayıkçı, K., Özdemir, İ., & Özyıldırım, G. (2018). Denetim anlayışı ve uygulamalarındaki değişimler hakkında okul müdürlerinin görüşleri. *İlköğretim Online*, 17(4), 2170-2187.
- Kaya, A., Dilekçi, Ü., & Limon, İ. (2023). Öğretmenlerin perspektifinden okul müdürlerinin ders denetimi: bir olgubilim çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(238), 1331-1360.
- Kazak, E. ve Yüksel, M. (2022). Ders denetiminin okul müdürü ve denetmenler tarafından yapılmasına ilişkin okul müdürü ve öğretmenlerin görüşleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 19-37.
- Kel, M. A. & Akın, U. (2021). Değişim sürecindeki eğitim denetimi: Müfettişler, okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(1), 219-243. <https://doi.org/10.37217/tebd.851827>

- Koçak, S., & Memişoğlu, S.P. (2020). Okul müdürlerinin denetiminin öğretmenlerin mesleki gelişimine etkisi. *Kastamonu Education Journal*, 28(2), 806-819. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.697229>
- Merdah, H. O. (2009). An e-supervision system in education environments. <https://doi.org/10.13140/RG.2.1.4489.6169>. MSc thesis, Umm Al-Qura University, Saudi Arabia.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2023). Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği. Resmî Gazete Sayısı: 32160
- Millî Eğitim Bakanlığı (2024). Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı.
- Neuman, W.L. (2016). *Sosyal araştırma yöntemleri: niteliksel ve niceliksel yaklaşımlar* (Ö. Akkay, Çev.) Siyasal Kitabevi.
- Örenay, H. (2016). Teftiş ve denetim kavramları ve denetiminin yeniden yapılanması. *Denetişim* 9, 92-95.
- Özan, M. B., & Nanto, Z. (2018). Okul yöneticilerinin gözünden geçmişten günümüze denetim. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 19-37.
- Suchyadi, Y., Indriyani, S. R., & Destiana, D. (2023). Basic concepts of educational supervision along with related administrative studies. *Journal of Humanities and Social Studies*, 6(3), 406-410.
- Şahin, A. (2022). Türk eğitim sisteminde denetimin tarihsel gelişimi ve denetimin okul yöneticileri ya da müfettişler tarafından yapılmasının güçlü ve zayıf yönleri. *Atlas Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(12), 38-48.
- Şık, E., & Demirtaş, H. (2022). Okul yöneticilerinin ders denetimine ilişkin öğretmen görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(18), 43-64.
- Taş, H. (2023). Türk eğitim sisteminde denetim alt sisteminin yapılanma sorunsalı ve bir model önerisi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 14(27), 169-196
- Uğurlu, C. T., & Ertaş, B. (2018). İlköğretim okullarında kurum denetiminin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 17(1), 347-366.
- Ulutaş, B. ve Günaydın, F. (2022). Okul müdürlerinin gözünden öğretmen denetimleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 56, 259-286. <https://doi.org/10.9779.pauefd.1074849>.
- Usta, M. E., & Özyurt, D. (2021). Yönetici ve öğretmen görüşlerine göre okul denetiminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 35-61.
- Terzioğlu Barış, E. & Şahin, M. (2018). Öğretmenlerin Denetim Sistemi İle İlgili Görüşlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Researcher: Social Science Studies*, 6(1), 163-178.
- Viso, A.M. (2009). Black and white transparency: contradictions of a moral metaphor. *Ethics and Information Technology*, 11, 155-162
- Yıldırım, M.C., Beycioğlu, K., Uğurlu, C. T., & Sincar, M. (2012). Eğitim müfettişlerinin görev alanları açısından karşılaştıkları sorunlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 1-21.

Yıldırım, M. (2019). Örneklem ve örnekleme yöntemleri. S. şen & İ. Yıldırım (Ed.). *Eğitimde araştırma yöntemleri* içinde (s. 61-92). Nobel Yayıncılık

Yıldırım A, & şimşek H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (12. Baskı). Seękin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

The inspection and improvement of the service quality of educational organizations that raise the society of the future is extremely important and necessary for the future of the society. When education is considered as a management system, one of the most important stages of this system is inspection. Achieving the short and long-term goals provided by education is possible with an effective inspection system. Considering the understanding of change in public administration and the adopted principles, it cannot be expected that the Ministry of National Education will ignore the change in management and inspection processes. In this context, the Ministry of National Education has integrated the e-inspection module into MEBBIS and the inspection and investigation processes have started to be carried out through this module. It is unthinkable for the Inspection Board Presidency to fall behind these changes and transformations. The e-Inspection module of the Inspection Board Presidency has developed and put into use the e-inspection module for the purposes of conducting inspection and guidance services more effectively, systematically and transparently, monitoring education and training activities, conducting inspection and investigation processes electronically, and providing rapid access to statistical data and coordination. Since the e-inspection module is a new application, it is important for the implementers to evaluate the effect of this change in the inspection process of the Ministry of National Education, to conduct a scientific research and to provide feedback to policy makers, implementers and researchers in this way. The absence of a direct scientific study in the literature in this field, the transition from traditional archiving to digital archiving in inspection, data management, standardization in inspection, etc. The aim of this study is to determine the effectiveness or improvability of the e-inspection module, which was put into use for purposes such as standardization in inspection, and to make recommendations to implementers and policy makers. In the study, it was tried to determine why the e-investigation module was needed, what the purpose of using the module was, who could use it, and what its advantages and disadvantages were, in line with the opinions of the employees in the inspection board presidency.

2. METHOD

This study, which examines the purpose, process and effects of using digital applications in the inspection system, is designed in the phenomenological (phenomenology) pattern, one of the qualitative research methods. Phenomenology is a method that can be used to deeply understand the subjective perceptions of individuals regarding a phenomenon, event or experience, the meanings they attribute to the events they experience, to examine the diversity of individuals' perspectives and to obtain in-depth information about a little-known subject. Since the research aimed to obtain opinions from people who used the e-investigation module and who were in various levels/positions of the Inspection Board Presidency, the purposeful sampling method was used in the research. The study group of the research consists of a total of 12 people working in different positions in the Inspection Presidencies in at least one city from all geographical regions of Turkey. The sample consists of 4 Provincial Inspection Chiefs, 2 Inspection Office Officers, 2 V.H.K.I (Data preparation and control operators), 2 Ministry Central Inspectors, 1 Software Engineer working in the General Directorate of Information Processing, and 1 Vice President of the Inspection Board. The semi-structured interview method was used to collect the data of the study. In the first part of the interview form consisting of two parts, the personal information section of the participants was used; in the other part, a semi-structured interview form consisting of 5 questions prepared about the subject was used. The interview form was applied to the participants by paying attention to the principles of objectivity of the questions, reliability and validity of the questions, confidentiality of the participant information, and time management. In the study, the data were analyzed with the content analysis method. In the study, the main questions in the interview form were determined as themes. For the analysis of the data, coding was first done by the researchers and the codings were combined under appropriate sub-themes. Then, the findings were interpreted, and inferences were made.

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

This study aims to determine the views of those working in the inspection board presidency in Turkey on the e-investigation module. In the context of this purpose, the results regarding the purpose of the e-investigation module, who can use it, its advantages and disadvantages, and why it is needed are discussed within the framework of the relevant literature. At the same time, suggestions are made depending on the limitations and results of the research.

In the research, it was concluded that the e-investigation module is and will be effective in data storage and recording, archiving, time and cost savings, investigation follow-up, speeding up work and transactions, and document management processes. Having such a purpose and advantage as these results of the e-investigation module will both save inspectors time and ease their workload, ensuring that the inspection process is more efficient. Thus, fast and continuous access to information can be provided, the inspection cycle is accelerated, and the efficiency of these processes increases as a wide range of information management.

In the research, it was concluded that the e-investigation module reduces paperwork, time, and costs. In this way, it is expected that the e-investigation module will save time in terms of workload in the face of the time constraints that inspectors or other controllers experience most frequently. It has also been determined in the research that the e-investigation module facilitates document management processes. It can be stated that this function of the module can also eliminate the problems of accessing documents, preparing and presenting reports during examination and investigation. In this way, it will also provide convenience in terms of effective use of data and data management.

The new public administration approach envisages a participatory, flexible, transparent and accountable alternative organization. It can be said that with the development of this approach, the inspection process, which is an important process of Turkish public administration and education administration, which is a sub-component, has also made an effort to become accountable and transparent. For this reason, a step has been taken in this regard by putting e-inspection and its sub-options (e-audit, e-investigation, e-administration, e-coordination, etc.) into use. With the e-investigation module, data in the inspection process can be viewed by every authorized user. This will facilitate information acquisition and access to knowledge by ensuring transparency in the inspection process. This meets the expectations of all education components that the ideal inspection system should be transparent and systematic.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZİNİ

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Siirt Üniversitesi Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 01.10.2024

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 930

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Araştırma 3 yazarlı olup yazarların katkısı; 1. yazar %40', 2. yazar %30' ve 3. yazar %30'dur .

ÇATIŞMA BEYANI

Araştırmada herhangi bir kişi ya da kurum ile finansal ya da kişisel yönden bağlantı bulunmamaktadır.